

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/34/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5118214624
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5118214624.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: F. O., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX, N., právne zastúpená Mgr. Rastislavom Otrubom, advokátom, so sídlom O. XXXX/XX, N. a otca Ing. W. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, N. právne zastúpený JUDr. Zdenkou Hulmanovou, advokátkou, so sídlom O. I. X, N. o úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 37P/273/2018-559 zo dňa 23. apríla 2020 v spojení s opravným uznesením č. k. 37P/273/2018-560 zo dňa 13. mája 2020, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. - VI. o bežnom výživnom, výživnom na tvorbu úspor, nedoplatku na výživnom m e n í tak, že

I. Otec j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého F. bežným výživným v sume 200,- Eur mesačne od 17.10.2018 vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky dieťaťa.

II. Otec j e p o v i n n ý uhradiť nedoplatok na bežnom výživnom za obdobie od 17.10.2018 do 29.09.2020 spolu v sume 1.650,- Eur do 60 dní od doručenia rozsudku, k rukám matky.

III. Otec j e p o v i n n ý prispievať na tvorbu úspor maloletého F. sumou vo výške 150,- Eur mesačne od 01.01.2020, ktoré bude poukazovať vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred, na osobitný účet maloletého zriadený matkou.

IV. Otec j e p o v i n n ý uhradiť nedoplatok na sporiacej časti výživného za obdobie od 01.01.2020 do 29.09.2020 v sume 1.350,- Eur do 30 dní od doručenia rozsudku, na osobitný účet maloletého.

V. Matka j e p o v i n n á osobitný účet maloletého zriadiť a jeho názov a číslo oznámiť otcovi do 15 dní od doručenia rozsudku.

VI. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

VI. Vo zvyšnej časti návrh matky o určenie výživného z a m i e t a .

VII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

VIII. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 21P/546/2010-138 zo dňa 01.12.2011 v časti určenia výživného na maloletého dieťa.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého F. spotrebnou časťou výživného vo výške 250,00 Eur mesačne od 01.05.2018 do 31.05.2018 a od 01.10.2018 vždy do 15. dňa mesiaca, na ktorý sa výživné poskytuje, k rukám matky (výrok I.). Otcovi uložil povinnosť uhradiť nedoplatok na zročnej spotrebnej časti výživného za obdobie máj 2018 a za obdobie od 01.10.2018 do 30.04.2020 spolu v sume 2.350,00 Eur do 30 dní od doručenia rozsudku k rukám matky (výrok II.). Otcovi tiež uložil povinnosť prispievať na tvorbu úspor maloletého F. sporiacou časťou výživného vo výške 250,00 Eur mesačne od 01.01.2020, ktoré bude poukazovať vždy do 15. dňa mesiaca, na ktorý sa výživné poskytuje, na osobitný účet maloletého zriadený matkou (výrok III.). Za ďalšie otcovi uložil povinnosť uhradiť nedoplatok na zročnej sporiacej časti výživného za obdobie od 01.01.2020 do 31.05.2020 v sume 1.250,00 Eur do 60 dní od doručenia rozsudku na osobitný účet maloletého (výrok IV.). Matke uložil povinnosť zriadiť osobitný účet maloletého a jeho názov a číslo oznámiť otcovi do 15 dní od doručenia rozsudku. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu (výrok V.). Týmto došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 21P/546/2010-138 zo dňa 01.12.2011 v časti určenia výživného na maloleté dieťa (výrok VI.). V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že v danej veci sa matka domáhala zrušenia striedavej osobnej starostlivosti, úpravy styku otca s maloletým a určenia výživného. Ohľadne osobnej starostlivosti v priebehu konania rodičia uzatvorili rodičovskú dohodu, ktorá bola schválená rozsudkom okresného súdu zo dňa 04.02.2019 (sp. zn. 37P/273/2018 zo dňa 04.02.2019 - pozn. odvolacieho súdu). V časti o určenie výživného súd prvej inštancie po zrušení prvého rozhodnutia odvolacím súdom (uznesením sp. zn. 11CoP/30/2019 zo dňa 27.06.2019) doplnil dokazovanie výsluchov rodičov a kolízneho opatrovníka, ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi, pričom dospel k záveru, že aktuálne schopnosti a možnosti povinného rodiča, t.j. otca, mu umožňujú platiť matkou požadované výživné v sume 500,00 Eur mesačne. Okrem otcom deklarovaného príjmu (bližšie viď bod 15. a 16. rozsudku okresného súdu) súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vychádzal aj zo skutočností, že otec má ďalšie príjmy z nezistených zdrojov, čo mal preukázané výpismi z účtu za obdobie od mája 2018 do 12. marca 2020; konkrétne v roku 2019 bola na účet otca vložená suma vo výške 10.000,00 Eur. Vychádzajúc z uvedeného, ako aj z ďalších dôvodov, okresný súd po doplnenom dokazovaní konštatoval, že oficiálny príjem otca s výnimkou roku 2019 nezodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam, keďže ide o vysokoškolsky vzdelaného človeka, s praxou manažéra; už len z verejne dostupných prieskumov je známe, že hrubá mzda sa pohybuje v realitách a v stavebníctve v rozmedzí 1.370,00 - 2.116,00 Eur a v manažmente v rozmedzí 1.949,00 - 4.466,00 Eur (zdroj platy.sk). Otcov oficiálny príjem nedokáže pokryť reálne náklady a výdavky jeho rodiny. Z vlastnej praxe boli súdu známe bežné výdavky na jeho osobné potreby a potreby jeho partnerky, ktorá je aktuálne na rodičovskej dovolenke a poberá len rodičovský príspevok vo výške 215,00 Eur mesačne, resp. 270,00 Eur od roku 2020, ako aj výdavky dvoch ďalších maloletých detí, ktoré s ním žijú v domácnosti. Uvedené náklady má otec zabezpečené bez pôžičiek či úverov, čo je možné len tým, že sú mu poskytované vecné a finančné plnenia zo strany jeho rodičov, vlastníkov obchodnej spoločnosti, v ktorej pracuje. Bolo napríklad preukázané, že v prípade potreby je otcovi zvýšená mzda (napr. na úhradu nedoplatkov na energiách v dome, kde býva). Potenciál otca v roku 2018 preto súd prvej inštancie vyhodnotil na 1.330,00 Eur netto (1.750,00 Eur brutto, v strede uvedeného rozmedzia 1.370,00 - 2.116,00 Eur). Pri rozhodovaní súd prvej inštancie zohľadnil aj to, že okrem priamej finančnej výpomoci požíva otec aj iné výhody. Ako zamestnanec firmy je oprávnený užívať osobný automobil Land Rover, užíva občas aj súkromné vozidlo rodičov zn. Mercedes. Výsledky hospodárenia spoločnosti, ktorej vlastníkom bol starý otec maloletého, nemali zásadný vplyv na určenie možností a schopností otca platiť (spotrebné) výživné. Otec preukázal, že trpí na astmu a chronickými ťažkosťami chrbtice spojenými s bolesťou, v dôsledku ktorých sa musí fyzicky šetriť (nedvíhať ťažké bremená) a meniť polohy. Keďže pracuje ako konateľ/manažér pri správe nehnuteľností tieto ťažkosti podľa názoru okresného súdu nemajú vplyv na jeho potenciál dosahovať príjem. Pri rozhodovaní súd ďalej prihliadol na skutočnosti, či rodičia vlastnia nehnuteľnosť na bývanie. Bol totiž toho názoru, že je rozdiel medzi rodičom, ktorý už vlastní nehnuteľnosť vhodnú na bývanie a ktorý súčasne nie je zaťažený úverom na jej obstaranie a rodičom, ktorý si na zabezpečenie bývania úver vziat musel. Takýto majetok vplýva na možnosti povinného rodiča plniť si vyživovaciu povinnosť, keďže ho odbreňuje od podstatného výdavku, ide teda tiež o podstatnú okolnosť. V danom prípade bolo preukázané, že otec užíva nehnuteľnosť - rodinný dom č. súp. XXX spolu s pozemkom, na ktorom je postavený, v kat. úz. N., zapísaný na LV č. XXXX, Okresného úradu Žilina, katastrálneho odboru, ktorý

bol vo vlastníctve jeho rodičov, resp. aktuálne ho má v spoluvlastníctve so svojou matkou. Rodinný dom sa nachádza blízko centra N. a je preto predpoklad jeho vysokej trhovej hodnoty. V dedičskom konaní vedenom na súde bol ocenený na sumu 195.000,00 Eur. Otec aj pred nadobudnutím podielu 1/3 na tejto nehnuteľnosti nakladal s ňou ako so svojou vlastnou, aj sám ju rekonštruoval a minul na to úspory vo výške 20.000,00 Eur. Mesačné výdavky na bývanie v dome predstavujú 240,00 Eur. Otec je tiež spolu so svojou sestrou spoluvlastníkom cca 30-ročného rodinného domu v prímestskej časti v W., kde aktuálne býva otcova matka, t.j. stará matka maloletého (predtým obaja starí rodičia). Ide tiež o lukratívnu lokalitu N., čo je súdu známe z vlastnej praxe a z verejných zdrojov (cena za meter stavebného pozemku býva aj viac ako 100,00 Eur za m²). Súrodenci sú vlastníkami uvedenej nehnuteľnosti na základe rozhodnutia ich rodičov, resp. na základe dobrých vzťahov v rodine, pretože nehnuteľnosť bola postavená na ich meno, a vlastnou činnosťou či prostriedkami sa k tomu nepričinili; i uvedené je len dôkazom dobrých majetkových pomerov otcovej rodiny. Teoreticky by otec mohol požadovať aj nájomné za užívanie svojho domu, avšak vzhľadom na uvedené a na recipročné plnenie by to bolo nelogické až nemorálne. Preto vzhľadom na okolnosti prípadu súd nevyhodnotil nepožadovanie nájomného ako vzdanie sa možného príjmu. Napriek uvedenému situácia otca zo sociálneho hľadiska je neporovnateľná s osobou, ktorá by poberala síce rovnaký príjem, ale nemala by uvedenú podporu od rodiny a musela by si vlastné bývanie a iné vyššie výdavky (napr. osobné motorové vozidlo) zabezpečovať formou (hypotekárneho) úveru alebo nájmom. Vychádzajúc z už uvedených úvah (vrátane úvahy o potencionálnom príjme a po prihladnutí k iným vecným plneniam poskytovaným otcovi zo strany rodinných príslušníkov) súd prvej inštancie pri konečnom hodnotení životnej úrovne otca v rozhodnom období vychádzal z príjmu 2.000,00 Eur (druhá polovica roku 2018) až 2.400,00 Eur (rok 2019). I keď hodnota poskytovaných vecných plnení je v druhej polovici roku 2020 nižšia, teda aktuálne o cca 200,00 Eur menej, otec mal v roku 2019 vyšší aj oficiálny príjem. V súdnej veci okresný súd nemohol vychádzať len z otcom oficiálne priznaného príjmu, ale musel hodnotu vecných plnení k príjmu pripočítať a prihladnúť aj k ďalšiemu nehnuteľnému majetku otca. Pokiaľ ide o pomery matky, táto bola evidovaná nezamestnaná od 30.05.2017 a zo zdravotných dôvodov si nevedela nájsť adekvátne zamestnanie. V podstate ju živil jej súčasný partner a tento aj dosiaľ prispieval na zvýšené výdavky maloletého. Matka nepoberala ani dávky v hmotnej núdzi, nakoľko nedokázala splniť podmienky pre to určené (napr. účasť na verejno-prospešných prácach). Do augusta 2019 mala len príležitostný príjem z výroby tort pre priateľov a známych vo výške 80,00 Eur mesačne. Od septembra 2019 je u svojho partnera zamestnaná a pobera čistú mzdu vo výške 500,00 Eur, od januára 2020 vo výške 540,00 Eur. Nevlastní žiaden majetok; osobné vozidlo Chevrolet Kalos, ktoré užíva, je evidované na jej matku (t.j. starú matku maloletého) a bolo vyrobené v roku 2005. Bývanie zabezpečuje partner matky v nájmomnom byte s nájomným 650,00 Eur. Okresný súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z predpokladu, že pri rodičovi, ktorý sa o dieťa stará, súd skúma pomery len doplnkovo a v danej veci ani po doplnenom dokazovaní nezistil iné okolnosti majúce vplyv na určenie výšky výživného. Len konštatoval, že zo súdom určeného výživného, vzhľadom na výdavky maloletého (ďalej uvedené), nemôže matka ani nemieni parazitovať. Už dosiaľ zabezpečovala výdavky dieťaťa, i keď poberala výživné od otca zväčša len v sume 100,00 Eur mesačne. Súd prvej inštancie zamietol návrh na vykonanie dokazovania zisťovaním príjmu partnera matky, nakoľko tento nie je v tomto konaní osobou povinnou na platenie výživného; akékoľvek plnenia z jeho strany či už v prospech matky alebo maloletého majú dobrovoľný charakter a neovplyvňujú vyživovaciu povinnosť rodičov. Rovnako to platí v prípade hradenia nájmu za byt, v ktorom s matkou a maloletým bývajú; rozsah úhrady je vecou dohody matky a jej partnera. Súd by k zisťovaniu príjmu partnera matky prikročil len v prípade tvrdenia, že matka svojho partnera živi z dôvodu jeho nepriaznivých pomerov. Pokiaľ ide o oprávnené potreby dieťaťa, maloletý F. je žiakom druhého stupňa základnej školy, v štandardných sociálnych podmienkach bežné výdavky detí v tomto veku dosahujú 250,00 Eur mesačne (na stravu, ošatenie, hygienu, kultúru, školskú a mimoškolskú činnosť). Maloletý F. má však aj ďalšie zvýšené výdavky spojené s jeho aktívnou športovou činnosťou - futbalom do 150,00 Eur mesačne (napr. členské 40,00 Eur, turnaje 30,00 Eur, výstroj 25,00 Eur, lekárska prehliadka 6,00 Eur, kemp 22,00 Eur, výživové doplnky 15,00 Eur). Konkrétne za prvý polrok 2019 boli výdavky spojené s tréningovým procesom a účasťou na zápasoch spolu vo výške 613,00 Eur. Za doučovanie angličtiny matka platí 16,00 Eur/hod. Maloletý je zdravý, avšak sa zajakáva, ale zvýšené výdavky súvisiace so zdravotným stavom nemá. Na jar 2019 absolvoval výlet do Paríža za 450,00 Eur a v lete 2019 dovolenku v Egypte za 600,00 Eur, ročné bežné náklady na rekreáciu a výlety činia teda 1.200,00 Eur. Celkové priemerné výdavky maloletého dosahujú 500,00 Eur mesačne. Takto vyčíslené výdavky mal. F. (bez bytových potrieb) možno označiť za primerané, a to aj s poukazom na vlastné tvrdenie otca, že výdavky na dve svoje menšie deti, mal. O., nar. XX.XX.XXXX predstavujú sumu 223,00 Eur a mal. W., nar. XX.XX.XXXX, sumu 360,00 Eur mesačne. F. je pritom najstaršie dieťa, s osobitnými výdavkami na šport. Rozhodovanie ohľadom určenia výživného súd prvej

inštancie uzavrel tak, že vzhľadom na opísané pomery otca má maloletý právo, aby sa jeho potreby uspokojovali v nadštandardnej kvalite a kvantite. Pomery otca sú nepomerne lepšie ako u matky, má však viac vyživovacích povinností. Výživné taktiež musí zohľadňovať skutočnosť, že osobnú starostlivosť o dieťa vykonáva najmä matka, ktorá zabezpečuje aj jeho bytové potreby; už len z uvedených dôvodov by otec mal hradiť cca 2/3 bežných výdavkov dieťaťa, najmä ak nad rámec výživného znížil príspevky a neposkytuje F. ani rekreačné vyžitie. Aktuálne sa so synom stretáva minimálne v dôsledku narušených vzťahov medzi rodičmi. Vychádzajúc z uvedených skutočností okresný súd určil otcovi výživné v sume 250,00 Eur, teda v polovici jeho primeraných výdavkov. Súdom určené výživné zodpovedá aj bežnej praxi, keď pri troch vyživovacích povinnostiach súd považuje za primeranú celkovú vyživovaciu povinnosť v rozmedzí 33 % - 40 %, podľa veku a zdravotného stavu vyživovaných detí; v danej veci súd určil tento rozsah v rozsahu 35 %, teda 700,00 Eur - 840,00 Eur. Výživné súd ponechal vo výške 250,00 Eur mesačne, aj keď sa otcovi v roku 2019 zvýšil oficiálny príjem, s poukazom na úvahu uvedenú v odseku 26., teda že súd vychádzal z komplexných pomerov otca, keď oficiálny príjem je len časťou príjmu otca, i preto, že potreby maloletého sa v skúmanom období podstatným spôsobom nemenili. Matka požadovala výživné od mesiaca apríl 2018, avšak návrh vo veci samej bol podaný až v októbri 2018. Okresný súd preto skúmal, či existujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre spätné určenie výživného, a tieto aj zistil v zdravotnom stave matky, ktorý jej bránil podať návrh, avšak iba v mesiaci máj 2018, kedy matka absolvovala hospitalizáciu a operáciu. Preto za tento mesiac jej aj spätné výživné bolo priznané. Čo sa týka ďalšieho obdobia, tam už žiadne okolnosti matke nebránili návrh na určenie výživného podať, preto v tom období - pred podaním návrhu súd prvej inštancie už výživné neurčil. Prihliadal tiež k tomu, že otec si dobrovoľne plnil vyživovaciu povinnosť vo výške 100,00 Eur mesačne. Vzhľadom k tomu, že za predmet konania súd považoval úpravu výživného, pričom účastníci v týchto konaniach bežne bez ďalšieho menia svoje procesné návrhy ohľadne jeho výšky, súd, i keď nevyhovел matkinmu ani otcovmu návrhu v celom rozsahu, výrok o zamietnutí vo zvyšku považoval za nadbytočný. Okrem povinnosti prispievať na výživu maloletého F. bežným výživným v sume 250,00 Eur mesačne súd prvej inštancie uložil otcovi aj povinnosť prispievať na tvorbu úspor sporiacou časťou výživného vo výške 250,00 Eur mesačne, a to od 01.01.2020. V tomto smere poukázal na to, že v priebehu konania došlo k zmene pomerov na strane otca tým, že po úmrtí svojho otca mal ako dedič možnosť nadobudnúť majetok, pričom však nenadobudol zákonný dedičský podiel. Uvedenú okolnosť preto súd prvej inštancie musel vyhodnotiť v intenciách ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine a síce, že otec sa vzdal bez dôležitého dôvodu majetkového prospechu (bližšie viď bod 41. až 48. rozsudku okresného súdu). V podstate otec v dedičskom konaní nenamietol neplatnosť závetu poručiťľa, ktorý bol v jeho neprospech, hoci pre takéto správanie nemal vážne dôvody, teda, aby sa vzdal podielu na dedičstve, ktorý mu zo zákona patrí. Pokiaľ by otec relatívnu neplatnosť namietol, mohol získať z dedičstva minimálne majetok, ktorý by bol v dedičskom konaní v hodnote 128.485,59 Eur. Rozdiel, ktorý vznikol predstavuje 29.602,59 Eur. K určeniu hodnoty majetku, ktorého sa osoba povinná vzdala, nepristupoval súd formalistickým spôsobom, teda len z matematického rozdielu získanej a potenciálnej hodnoty majetku, ale vzal v úvahu aj kvalitatívnu stránku majetku, ktorého sa otec vzdal (bližšie viď bod 46. a 47. rozsudku okresného súdu). V každom prípade však došlo k úniku potencionalného majetku a bolo to preto nutné určitým spôsobom odzrkadliť v určenom výživnom. Keďže otec sa vzdal majetkového prospechu, resp. prípadného budúceho zisku generovaného uniknutým majetkom, okresný súd pristúpil k zriadeniu sporiacej časti výživného. Suma 250,00 Eur bola stanovená preto, aby otec do 18. rokov veku maloletého, teda za obdobie 63 mesiacov F. nasporil približne sumu zodpovedajúcu polovine hodnoty majetku, ktorý minimálne mohol otec v dedičskom konaní získať. Súd pri určení budúcej nasporenej sumy prihliadol k tomu, že otec ukrátil aj dve ďalšie deti, ktoré sú však podstatne mladšie od maloletého F.. Keďže majetok sa nadobúda spätné ku dňu smrti poručiťľa, sporiaca zložka výživného patrí maloletému podľa okresného súdu od mesiaca, v ktorom nadobudlo právoplatnosť konečné rozhodnutie v dedičskom konaní po poručiťľovi Ing. P. O., teda od januára roku 2020. K úkonu, ktorým sa otec vzdal majetku, došlo konkrétne 19.12.2019. Následným mesiacom - najbližším zročným výživným súd preto otca zaviazal aj na hradenie sporiacej zložky výživného. Nedoplatok na zročnom výživnom súd prvej inštancie vyčíslil ako rozdiel medzi sumou doposiaľ plateného výživného a súdom určeného výživného.

2. Proti uvedenému rozsudku otec (ďalej aj „odvolateľ“) podal odvolanie, v ktorom súdu prvej inštancie vytýkal, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, tiež nesprávne právne posúdenie veci, ďalej to, že nesprávne, resp. neúplne zistil skutočný stav veci, nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a napokon nevykonanie navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností. S poukazom na ustálenú judikatúru súdov (bližšie

viď R 27/1970) spochybnil úvahy prezentované súdom prvej inštancie, že za najdôležitejší parameter pre určenie výživného je potrebné považovať bežný príjem a majetkové pomery povinnej osoby s tým, že tento reálny stav konfrontuje s potenciálom povinného rodiča. Už táto nesprávna úvaha súdu v spôsobe učenia výšky výživného spôsobila, že pri rozhodovaní nedodrжал právnú úpravu, formálnu logiku a predkladaním množstva hypotetických úvah o zárobku a majetku otca odôvodnenie rozhodnutia nevychádza a neopiera sa ani o zistený skutkový stav. Aj s poukazom na predchádzajúce zrušujúce rozhodnutie odvolacieho súdu odvolateľ opakovane vyslovil presvedčenie, že pre určenie výživného je nevyhnutné dôkladné skúmanie pomerov na strane matky, čomu sa ale okresný súd venoval len okrajovo. Výpočet priemerného mesačného príjmu otca za obdobie od novembra 2017 do decembra 2018 nedáva zmysel, jedná sa o nesprávny výpočet priemerného príjmu otca, ktorý za obdobie 13 mesiacov sledovaného obdobia po spočítaní mzdy a dávky v materstve predstavuje mesačne sumu 912,00 Eur, čo je o 73,00 Eur mesačne menej ako suma, ku ktorej dospel okresný súd. Pri výpočte príjmu otca počas roku 2019, najmä počas pobytu v D., okresný súd uznal otcovi náklady na stravu len o 100,00 Eur mesačne vyššie, ako by boli jeho náklady na stravu na Slovensku, čo je nesprávne z dôvodu, že aj na pojednávaní uviedol, že sa musel v D. stravovať v reštauráciách, čo je omnoho nákladnejšie ako stravovanie v domácnosti s ojedinelým stravovaním v reštaurácii a navyše 100,00 Eur na stravu v reštaurácii je nedostačujúce. Nesprávne určil okresný súd aj výšku dosiahnutého príjmu otca v roku 2019, keď po odpočítaní uznaných nákladov nesprávne dospel k sume 17.000,00 Eur ako sume, ktorá mala byť súdom uznaným príjmom počas 4 mesiacov odpracovaných v D.. Správne mala byť táto suma 16.196,00 Eur. Od uvedenej sumy je zároveň potrebné odpočítať daň z príjmov, ktorú otec zaplatil za rok 2019 z príjmu zo živnosti, čo predstavuje sumu 876,64 Eur. Výpočet čistého príjmu za rok 2019 vychádza výlučne z predstáv súdu, ktorý sa rozhodol uznať otcovi výdavky spojené s prácou v zahraničí vo výške 4.820,00 Eur. Z tohto dôvodu je spochybnený aj súdom ustálený príjem za rok 2019 vo výške 1.731,00 Eur mesačne v čistom. Príjmy otca z nezistených zdrojov neboli žiadnym spôsobom zistené. Súd prvej inštancie pri svojich úvahách v uvedenom smere vychádzal len z toho, že na účet otca bola v roku 2019 vložená suma 10.000,00 Eur. K predmetnému uviedol, že v súvislosti s výdavkami spojenými so smrťou svojho otca si musel požičať sumu 14.000,00 Eur, ktorú použil na úhradu nákladov spojených s pohrebom, zaplatením hrobového miesta a úhradou nákladov na bývanie matky, ktorá nemá dostatočný príjem na zaplatenie týchto nákladov, najmä z dôvodu, že účty patriace jej zosnulému manželovi nebolo možné do skončenia dedičského konania využívať. Sumu 14.000,00 Eur získal otec v hotovosti ako pôžičku a časť tejto sumy vo výške 9.000,00 Eur si vložil na účet, aby mohol realizovať úhrady prevodom z účtu. V postupe okresného súdu v súvislosti s predložením výpisov z účtu otca za obdobie od mája 2018 do 12.03.2020 odvolateľ namietal porušenie svojho práva na spravodlivý proces, keďže uvedený dôkaz (výpis z účtu) bol vykonaný aj napriek tomu, že otec oznámil súdu, že konanie matky napĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania cudzích práv. Otec žiadal, aby súd konanie prerušil do skončenia trestného konania, prípadne aspoň pojednávanie odročil. Neobstojí ani argumentácia súdu o nemožnosti prerušenia konania z hľadiska práv dieťaťa na včasné rozhodnutie o výživnom. Sám súd pritom naťahoval konanie tak, aby mohol do rozhodovania zahrnúť aj dedičské konanie po starom otcovi dieťaťa. V tejto súvislosti odvolateľ tiež vyslovil presvedčenie, že existuje rozpor medzi tým, čo bolo súdom povedané, vrátane prednesov samotného zákonného sudcu a záznamov z pojednávania. Ani ďalšie súdom predkladané hypotézy, že prípadné mimoriadne výdavky otca boli zabezpečené treťou osobou (pravdepodobne niektorým z rodičov) neobstoja. Sú založené na úplnej nepravdepodobnosti. Naopak skutočnosť, že rodičia pomáhajú svojim deťom, je úplne bežná vec a pokiaľ by sa táto občasná výpomoc mala započítať do príjmu povinného rodiča, určite by to zákonodarca, prípadne judikatúra upravili. Neobstojí ani porovnávanie otca s funkciou manažéra, pretože v tejto pozícii nikdy, okrem štyroch mesiacov, kedy pôsobil v Litve, nepracoval. Dlhoročne pracuje ako správca budov, svoju náplň súdu opakovane vysvetlil a jeho plat zodpovedá hrubej mzde správcu budov uvedený na www.platy.sk, čo je od 791,00 do 1.651,00 Eur. Pri sledovaní ponúkaných plátov je potrebné zohľadňovať aj regionálne rozdiely v rámci Slovenskej republiky, ale tiež aj rozsah nehnuteľného majetku, ktorý správe nehnuteľnosti podlieha. Nie je pravdou, že otcov príjem nedokáže pokryť reálne náklady a výdavky jeho rodiny. Vzhľadom k jeho situácii, kedy má partnerku na rodičovskej dovolenke, je schopný pokryť všetky náklady na domácnosť aj svoje osobné potreby a potreby svojej súčasnej rodiny, avšak je potrebné, aby dôkladne zvažoval jednotlivé výdavky. Otcovi nie sú posielané žiadne vecné ani finančné plnenia zo strany rodičov, s výnimkou občasnej výpomoci zo strany otca, pokiaľ žil, ktorá však v žiadnom prípade nezvyšovala jeho životnú úroveň. Naopak, pomohla mu preklenúť ťažké obdobie so zvýšenými výdavkami súvisiacimi s predčasným narodením jeho mladšej dcéry. Výpočet potenciálov otca aj vzhľadom na jeho nesprávne zaradenie do profesie manažéra v realitách a v stavebníctve, ako aj ničím nepodložené dedukcie súdu o pomoci zo strany

rodičov, je absolútne fiktívny a nezodpovedá jeho reálnemu príjmu, ktorý je totožný s jeho skutočným príjmom. Ďalšie výhody, ktoré uvádza súd prvej inštancie, spočívajúce v možnosti otca užívať firemné 8-ročné osobné motorové vozidlo zn. Land Rover a osobné motorové vozidlo rodičov zn. Mercedes, sú výhodami, ktoré nemajú vplyv na výšku jeho príjmu. Nesprávne postupoval okresný súd, keď pri skúmaní skutkového stavu veci nezisťoval príjem matkinho partnera s odôvodnením, že by zasiahol do sfér tretej osoby, ktorá nie je účastníkom konania. Pritom partner matky je okrem iného rovnako spoločník obchodnej spoločnosti, jej hospodársky výsledok je údaj verejný a z toho dôvodu by pri skúmaní týchto informácií nedošlo k porušeniu daňového tajomstva. Podstatnú okolnosť pri určovaní výšky výživného môže mať platenie hypotekárneho úveru na zabezpečenie bývania iba v prípade, pokiaľ si povinný rodič tieto splátky uplatňuje ako nevyhnutné náklady, aj to by bolo sporné pri úveroch, ktorých splátky vysoko prekračujú možnosti skúmaného rodiča. V danom prípade si otec žiadnu splátku úveru ako nevyhnutný výdavok neuplatňuje, matka rovnako nemá hypotekárny úver a z toho dôvodu hypotetické úvahy súdu prvej inštancie vo vzťahu s čisto vymysleným hypotekárnym úverom nemajú oporu v princípoch logiky pri rozhodovaní súdu. Nesprávne súd prvej inštancie opakovane venuje zvýšenú pozornosť bývaniu otca, z nepochopiteľných dôvodov vyčísluje hodnotu nehnuteľností, či už rodinného domu, v ktorom býva, resp. ďalšieho v W., ktorého je spoluvlastníkom. Výpočet životnej úrovne uvedený v odôvodnení napadnutého rozhodnutia je výmyslom, bez akejkoľvek logiky, opory v zákone, či rešpektovaní súdnej praxe. Súd prvej inštancie pomery matky skúmal len okrajovo, neskúmal dôvody, prečo je dlhodobo nezamestnaná a to i napriek tomu, že otec na túto skutočnosť opakovane poukazoval. Celkové primerané výdavky na maloletého F. okresný súd vyčíslil na sumu 500,00 Eur mesačne. Na prvom pojednávaní konanom dňa 10.01.2019 pritom vo veci zákonná sudkyňa uviedla, že uzná na maloletého výdavky v sume maximálne 300,00 Eur. Uvedený rozpor vyvoláva u otca obavu zo zaujatosti súdu, resp. straty nestrannosti. Súd porovnáva aj výdavky otca na maloleté deti O. a W., ktoré sa však v priebehu konania zmenili a otec o tom súd aj informoval, keď uviedol, že výdavky na dcéry sa znížili a to tak z dôvodu, že sa otec musel s rodinou uskromniť, ale aj z dôvodu, že sa zmenšili náklady na mladšiu dcéru, ktorej bolo v minulosti potrebné nakupovať špeciálne mlieko a lieky na podporu vývinu. Otec označil za veľmi smutné zistenie, že súd nemá problémy výdavky maloletého F. na futbal a dovolenky uprednostniť pred výdavkami maloletej W. na podporu zdravého vývinu predčasne narodeného dieťaťa. Výdavky na maloleté dieťa sú podľa otca umelo navýšované matkou, ktorá vzhľadom k tomu, že nemusí hradiť zo svojho príjmu žiadne náklady, nemá problém synovi platiť nákladnú angličtinu, ešte nákladnejší futbalový krúžok, ako aj drahé dovolenky a výlety. Pokiaľ by súd prvej inštancie výdavky na maloletého F., ktorý je zdravé dieťa, len sa zajakáva, čo matka na škodu maloletého dieťaťa nerieši, vyhodnotil reálne, dospel by k sume uvádzanej ním aj na prvom pojednávaní. Tiež okresný súd pri rozhodovaní o určení výšky výživného nezohľadnil predtým určený rozsah styku, ktorý mal vplyv na výšku vyživovacej povinnosti. Tvrdenie súdu, že oficiálny príjem otca je len časťou príjmu, je nesprávne a nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Jedná sa len o hypotetickú úvahu súdu, ktorá je výsledkom jednostranného zaujatého postoja voči osobe otca a zrejme aj jeho rodine. Nesprávne je aj konštatovanie, že výrok o zamietnutí vo zvyšku navrhovaného výživného zo strany matky by bol v konaní nadbytočný. Za ďalšie súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia popiera zákonné právo poručiteľa spísať závet ako ústavou danú možnosť neobmedzene nakladať so svojim majetkom v rámci nedotknuteľnosti vlastníckeho práva. Ak sa otec v dedičskom konaní majetkového prospechu po svojom otcovi vzdal, v konaní nebolo preukázané, že by tak urobil bez vážneho dôvodu. Výpočet otcovho dedičského podielu v rámci čisto hypotetického dedenia zo zákona presahuje povinnosť súdu skúmať možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca a v tomto rozmere sa to javí ako snaha obhájiť si pre otca likvidačnú časť výživného na tvorbu úspor v sume 250,00 Eur mesačne. Úvahu súdu v súvislosti s výrokom o tvorbe úspor odvolateľ označil za nelogickú, scestnú. Určenie povinnosti zaplatiť nedoplatok na výživnom v lehote 60 dní označil za úplne nemožné.

3. Matka v podanom vyjadrení odvolací súd žiadala, aby napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil stotožňujúc sa s jeho dôvodmi. V prvom rade dôrazne odmietla tvrdenie otca, že maloletý F. chodí na „...drahé zahraničné dovolenky, a to niekoľkokrát ročne, takmer každý víkend realizuje s rodinou výlety, kde sa ubytujú v hoteloch s wellness...“. Tieto tvrdenia označila za ničím nepodložené. Naopak, práve otec pozabudol, že jeho rodina chodí často na rôzne výlety, wellness pobyty a samotný otec začiatkom roka absolvoval luxusnú zahraničnú dovolenku v Strednej Amerike. To, že dieťa má záujem o jazyky, je len na prospech samotného chlapca. Znalosť jazykov je obrovskou výhodou do budúcnosti. Čo sa týka nákladov na športovú činnosť, tieto sú dôvodné, a to preto, že vykonávanie športu je taktiež prospešné pre vývoj mladého organizmu. Navyše, maloletý F. je podľa vyjadrení trénerov talentovaný. Skutočnosť, že otca futbal nebaví, nezaujímá ho, nemôže byť dôvodom na to, aby sa nepodieľal na úhrade nákladov spojených s prevádzkovaním tohto koníčka. Majetkové

pomery matky boli náležite zistené, sú skromné, do augusta 2019 mala len príležitostný príjem z výroby tort pre známych. Predtým si nemohla nájsť adekvátne zamestnanie z dôvodu dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu. Taktiež aj pomery otca boli správne zistené a zhodnotené. Otec je jediným zamestnancom spoločnosti MK Development, s.r.o., zároveň je jediným konateľom uvedenej ekonomicky stabilnej spoločnosti. Z uvedeného vyplýva, že sa stará o chod uvedenej spoločnosti, o to, aby mala zákazky a príjmy. Zároveň je jedinou zodpovednou osobou, avšak na druhej strane deklarovaný príjem je výrazne podhodnotený vzhľadom na rozsah prác, ako i mieru zodpovednosti za vedenie spoločnosti. Na jednotlivých nariadených pojednávaní sa otec nevedel náležite vyjadriť k jednotlivým nákladom, ktoré mu vznikli v súvislosti s pobytom v Litve. Snažil sa účelovo pri svojom daňovom priznaní uplatniť výdavky percentom z príjmu, tzv. „paušálne výdavky“. V prípade, že by si uplatňoval skutočné výdavky, jeho príjem by bol výrazne vyšší, ako ho zistil súd. Napriek uvedenému okresný súd dospel k správnym výpočtom ohľadom priemerného zárobku otca. Matka ako oprávnený spoludisponent k účtu otca predložila výpisy z účtu za obdobie od mája 2018 do 12.03.2020, z ktorého vyplýva množstvo nemalých príjmov z neznámych zdrojov. Uvedené pohyby na účte svedčia o tom, že otec má i iné príjmy z neznámych zdrojov, ktoré v rámci súdneho konania nepriznal. Pokiaľ otec uvádza, že musí dôsledne zvažovať svoje výdavky, v súvislosti s uvedeným matka poukázala na vyhlásenie otca o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch, z ktorého vyplýva, že náklady na výživu maloletej dcéry O., maloletej W., ako i jeho družky, sú v celkovej výške 760,00 Eur. Príjem otca je deklarovaný priemerne vo výške 830,00 Eur. Už z uvedeného vyplýva, že otec musí mať iný príjem, aby pokryl všetky povinné výdavky. Otec pritom sám tvrdí, že nemá žiadne pôžičky, úvery. Z čoho potom uhradza povinné platby na dodávky energií, poisťiek, pohonných látok do motorového vozidla, svoje náklady na život a podobne. Otec sa snaží navodiť dojem, že matka žije vysoko nadštandardný život, čo však nie je pravda. Pritom otec na jednej strane chce platiť najstaršiemu synovi výživné vo výške 100,00 Eur, na druhej strane vynakladá na výživu svojich dcér W. čiastku 360,00 Eur a O. čiastku 223,00 Eur, čo je vo výraznom nepomere. O syna F. sa nezaujíma, pritom pri schvaľovaní rodičovskej dohody chcel získať čo najviac času so synom F.. S poukazom na uvedené skutočnosti matka odvolací súd žiadala, aby napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil.

4. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe odvolania otca v intenciách ust. § 65 až § 67 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) postupom v zmysle ust. § 219 ods. 3 CSP rozsudok okresného súdu podľa § 388 CSP zmenil, a to z nasledovných dôvodov.

5.1. Prispievať na výživu svojich detí je zákonnou povinnosťou obidvoch rodičov a ak aj si túto povinnosť rodičia neplnia, môže súd aj bez návrhu určiť rozsah ich vyživovacej povinnosti. Na dosiahnutej životnej úrovni svojich rodičov má právo podieľať sa aj ich dieťa (§ 62 Zákona o rodine).

5.2. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

6.1. Pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod. Ak súd zistí, že rodič zmenil doterajšie zamestnanie za menej výhodné, starostlivo skúma, či sa tak stalo z dôležitého dôvodu (napr. zo zdravotných dôvodov, z dôvodu odchodu rodiča z funkcie, na ktorej výkon nemá kvalifikáciu, z dôvodu organizačných zmien, zmeny bydliska); ak to tak nie je, vychádza z príjmov rodiča pred zmenou zamestnania (R 27/1970).

6.2. Uvedené ustanovenie je vyjadrením zásady tzv. potenciality príjmu povinného rodiča, v zmysle ktorej súd pri určovaní výživného neprihliadne len na skutočný príjem povinného rodiča, ale na jeho schopnosti, možnosti a celkové majetkové pomery, t. j. prihliadať k jeho zjavne nevyužitým schopnostiam. Rozhodujúci je potom príjem, ktorý rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity (práve takáto situácia v súdnej veci nastala). V zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine je rodič povinný plne rešpektovať svoju vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené a s využitím svojich subjektívnych vlastností a pracovných príležitostí si organizovať svoje

pracovné aktivity tak, aby mal reálnu možnosť si riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť (obdobne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/200/2018 zo dňa 30.04.2019). Princíp potenciality príjmov je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného. Nový zákon tento princíp posilňuje. Záujem zákonodarcu na tom, aby v rámci majetkových vzťahov odvodených od príslušných osobných rodinnoprávných vzťahov boli uspokojené potreby subjektov týchto vzťahov, siaha až do tej miery, že umožňuje hodnotiť nielen jeho životné okolnosti a pomery, ktoré sú reálne dané (prednosť pred princípom fakticity), ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Zdôvodnenie sa vidí v existenčnom charaktere výživného a v potrebe zabrániť povinnému, aby svojím konaním znižoval jeho rozsah. V rámci výpočtu zákon uvádza vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu. Princíp potenciality príjmov je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného. Nový zákon tento princíp posilňuje. Záujem zákonodarcu na tom, aby v rámci majetkových vzťahov odvodených od príslušných osobných rodinnoprávných vzťahov boli uspokojené potreby subjektov týchto vzťahov, siaha až do tej miery, že umožňuje hodnotiť nielen jeho životné okolnosti a pomery, ktoré sú reálne dané (prednosť pred princípom fakticity), ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Zdôvodnenie sa vidí v existenčnom charaktere výživného a v potrebe zabrániť povinnému, aby svojím konaním znižoval jeho rozsah. V rámci výpočtu zákon uvádza vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu. V konkrétnom prípade môže byť takouto okolnosťou napríklad zmena zamestnania, na základe ktorej povinný dosahuje nižší príjem, ďalej môže ísť o prípad, keď bez závažného dôvodu ukončí podnikateľskú činnosť alebo pracovný pomer bez toho, aby mal zabezpečené, resp. vykonával aktivitu smerujúcu k získaniu iného zamestnania, porušenie pracovnej disciplíny, ktoré malo za následok rozviazanie pracovného pomeru. Obdobne možno posudzovať situáciu zamestnanca s určitou kvalifikáciou, v dôsledku čoho môže vykonávať prácu v lepšie ohodnotenej, vyššej funkcii. Za vzdanie sa majetkového prospechu sa spravidla považuje odmietnutie dedičstva, výhry, daru, resp. neuplatňovanie si reštitučného nároku alebo iných zákonných nárokov. Relevanciu v zmysle následkov potenciality možno jednotlivým prípadom priznať len za podmienky, ak k takému konaniu nedošlo zo špekulatívneho, ale závažného dôvodu. Závažným dôvodom môže byť zdravotný stav, potreba miesta výkonu povolania bližšie k bydlisku rodiny, organizačné zmeny, potreba vykonávania starostlivosti o člena rodiny. Následkom princípu potenciality (ak sa nepreukáže ospravedlniteľný dôvod) je skutočnosť, že súd pri určovaní výšky výživného vychádza z potenciálneho príjmu, t. j. príjmu pred zmenou zamestnania, príjmu, aký by dosahoval vo vyššie ohodnotenej pozícii, z príjmu, ktorý dosahoval pred rozviazaním pracovného pomeru, resp. z majetkových pomerov, ako by obsahovali predmetné majetkové podstaty v prípade vzdania sa majetkového prospechu.

6.3. Pokiaľ ide o určovanie konkrétnej výšky výživného na strane povinného sa preskúmajú: schopnosti, možnosti a majetkové pomery. V súlade s princípom potenciality príjmov na uvedené hľadiská súd u povinného prihliada aj v prípade, ak sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako v prípade neprimeraných majetkových rizík, ktoré na seba povinný berie. Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej schopnosti a rozumieme nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Z tohto hľadiska sa schopnosti skúmajú ako faktické príjmy a výdavky povinného. Subjektívne schopnosti sa však môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce, miera nezamestnanosti v regióne, v príslušnom odbore, vekovej kategórii, dosahované zárobky v danom povolaní. Nesporný význam z hľadiska individualizácie výšky výživného má kritérium majetkových pomerov povinného, ktorého adekvátne ocenenie priniesol nový zákon jeho opätovným zaradením medzi všeobecné kritériá určovania rozsahu výživného. Umožňuje komplexne posúdiť celkovú situáciu, životnú úroveň povinného pre potreby výživného, keďže príjmové pomery same osebe neposkytujú úplný obraz o situácii povinného. Súčasne sa tým odstránili výkladové problémy aplikačnej praxe v prípadoch, keď povinný nemá žiadny preukázateľný príjem, disponuje však značnými majetkovými podstatami. Za takýchto okolností súd určí výživné a je vecou povinného, aby ich speňažením z výťažku alebo inak zabezpečil výživné (inak je to pri bežnom rozsahu majetkových pomerov povinného). Majetkové pomery budú predmetom dokazovania a záleží aj na oprávnenom, aby poukázal na ich existenciu (predovšetkým v prípade návrhového konania), pokiaľ má o nich vedomosť. Majetkové pomery charakterizuje vlastníctvo nehnuteľností (pozemky, domy, byty, rekreačné chaty, ich počet, reálna potreba a možnosť využitia povinným vrátane získavania výnosov z nich, prípadne dôvod ich nevyužívania na výnosy), cenných papierov, obchodných podielov, vkladov v bankách, iných hnutelých vecí (motorové vozidlá, luxusné

športové vybavenie, zbierky, cennosti, elektronika), ako aj celkový životný štandard (dovolenky, životné náklady). Nejde o zásah do vlastníckeho práva povinného, ktorý môže vlastniť neobmedzené majetkové podstaty, ale len o posúdenie jeho majetkových pomerov vo vzťahu k plneniu prioritnej vyživovacej povinnosti. Okolnosťou tvoriacou v súhrne celkové majetkové pomery povinného sú aj pasíva (rôzne formy úverov, pôžičiek, náhrady škody). Aj tu treba vychádzať z priority vyživovacej povinnosti a posudzovať ich z hľadiska potenciality.

7. V danom prípade súd prvej inštancie pri určení výživného na 13-ročné dieťa navštevujúce druhý stupeň základnej školy, ktorého zdravotný stav a odôvodnené a preukázané výdavky vynakladané matkou zodpovedajú jeho veku, vychádzal z potencionalného príjmu otca v rozpätí sumy 2.000,- - 2.400,- Eur mesačne. Zohľadnil tiež jeho celkovú životnú úroveň a majetkové pomery a súčasne aj zárobok matky v sume cca 540,- Eur mesačne (bližšie viď bod 1., resp. odôvodnenie napadnutého rozsudku).

8. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie otca je čiastočne dôvodné. Súd prvej inštancie vykonal vo veci samej dokazovanie v rozsahu poskytujúcim dostatočný podklad pre určenie výživného, skutkový stav teda zistil úplne a aj správne, avšak z tohto nevyvodil celkom správny právny záver, pokiaľ otcovi uložil povinnosť platiť výživné až v sume 250,00 Eur mesačne od 01.05.2018 do 31.05.2018 a od 01.10.2018 do budúca, resp. v sume 250,00 Eur mesačne na tvorbu úspor, a to od 01.01.2020.

9. Po preskúmaní dôvodov napadnutého rozhodnutia, ako aj obsahu k tomu prislúchajúceho spisového materiálu odvolací súd v prvom rade považuje za potrebné uviesť, že sa v celom rozsahu stotožňuje s názorom okresného súdu o potrebe určenia výšky výživného s ohľadom nie na otcov deklarováný príjem za rozhodné obdobie, ale jeho potencionalný príjem, ktorý súd prvej inštancie stanovil za obdobie rokov 2018 a 2019 v rozpätí sumy 2.000,- - 2.400,- Eur mesačne. Zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie vyplýva, že povinný rodič, t. j. otec maloletého je spoluvlastníkom dvoch lukratívnych nehnuteľností nachádzajúcich sa v Žiline, resp. jeho primestskej časti. Ďalej je zamestnancom obchodnej spoločnosti, ktorá sa zaoberá správou a prenájmom nehnuteľností, pričom okrem bežného príjmu zamestnanca vzhľadom na rodinné vzťahy k obchodnej spoločnosti má možnosť požívať aj iné benefity a osobné výhody. Z pohybu finančných prostriedkov na účtoch otca je zrejmé, že má k dispozícii aj určitú finančnú hotovosť, nespláca ani spotrebný, resp. hypotekárny úver. Na druhej strane je potrebné uviesť, že má isté zdravotné ťažkosti a popri vyživovacej povinnosti k maloletému F. má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k maloletej dcére O., maloletej W.. Žije v spoločnej domácnosti so svojou družkou. Vychádzajúc z uvedeného, ako aj ďalších skutočností, ktoré sú podrobne uvedené v dôvodoch napadnutého rozhodnutia (bližšie viď bod 14. až 28. rozsudku okresného súdu „Pomery otca“), bol aj odvolací súd toho názoru, že je plne namieste, aby súd pri určení výživného vychádzal z potencionalného príjmu otca a tiež aj prihliadol na jeho celkovú životnú úroveň tak, ako v konaní vyšla najavo. Pokiaľ ide o pomery na strane maloletého dieťaťa, resp. matky, tieto boli tiež zo strany okresného súdu náležitým spôsobom zistené (bližšie viď bod 27. až 35. rozsudku okresného súdu „Pomery matky“ a „Oprávnené potreby dieťaťa“), aj keď sa odvolací súd nestotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie, že je povinný skúmať majetkové pomery rodiča, ktorému nie je dieťa zverené, len okrajovo, napriek uvedenému však ním zistený skutkový stav poskytuje dostatočný podklad pre posúdenie správnosti všetkých ním vyhlásených výrokov odvolacím súdom. Za správnu odvolací súd považoval aj úvahu a závery súdu prvej inštancie o nutnosti stanovenia sporiacej zložky výživného s ohľadom na možný potencionalný príjem otca od 01.01.2020 v kontexte skončeného dedičského konania po jeho otcovi, t. j. starom otcovi maloletého. Tým, že otec nenapadol platnosť závetu poručiťľa, hoci na to ani podľa názoru odvolacieho súdu nemal vážne dôvody, sa bezpochyby vzdal podielu na dedičstve, ktorý by mu inak zo zákona patril. Okresný súd správne uvedenú skutočnosť vyhodnotil ako takú, že došlo k úniku potencionalného majetku u otca, a preto to bolo potrebné určitým spôsobom odzrkadliť aj v určenom výživnom, a to od 01.01.2020, teda po bezprostrednom skončení dedičského konania. Po zhodnotení schopností a možností povinného rodiča, t. j. otca maloletého s prihliadnutím na princíp potenciality, ďalej schopností a možností matky maloletého a vychádzajúc z odôvodnených potrieb dieťaťa, odvolací súd dospel k záveru, že suma bežného výživného vo výške 200,- Eur mesačne od 17.10.2018 je postačujúca na krytie odôvodnených a preukázaných potrieb dieťaťa a zodpovedá aj schopnostiam a možnostiam povinného rodiča. Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, výšku stanoveného bežného výživného považoval za privysokú, nezodpovedajúcu celkom schopnostiam a možnostiam otca, keďže podľa názoru odvolacieho súdu (vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného okresným súdom) bol potencionalný príjem otca v posudzovanom období v sume cca 2.000,- Eur mesačne, t. j. na spodnej hranici rozpätia, z ktorého vychádzal pri svojom

rozhodovaní súd prvej inštancie. Z toho istého dôvodu odvolací súd znížil aj rozsah povinnosti otca prispievať na tvorbu úspor maloletému na sumu 150,- Eur mesačne, a to od 01.01.2020. Na základe uvedených dôvodov vo zvyšnej časti odvolací súd návrh matky o určenie výživného zamietol.

10. Pokiaľ ide o počiatok určenia vyživovacej povinnosti, odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, dôsledne vychádzal z ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine, v zmysle ktorého právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Deň začatia konania procesný predpis určuje ako deň, keď bol súdu doručený návrh na jeho začatie. V danom prípade sa tak stalo 17. októbra 2018. Podľa druhej vety ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine možno výživné pre maloleté dieťa priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania. V takýchto prípadoch tak možno urobiť len v prípadoch, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Podľa dôvodovej správy zákonodarcu, takáto zákonná úprava bola vykonaná z dôvodu potreby zamedzenia špekulácií a zneužívania možnosti priznávať výživné pre maloleté dieťa späťne. Sprísňujúca úprava od oprávnených vyžaduje zodpovedný a včasný prístup k riešeniu tejto otázky, t. j. aby návrh na určenie výživného podávali bez zbytočného odkladu pri naplnení zákonných podmienok. Pokiaľ však z určitých dôvodov, ktoré možno posúdiť ako výnimočné (s ich existenciou sa musí súd vyporiadať v odôvodnení rozsudku), účastníci žiadajú o určenie výživného s časovým odstupom a v ich konaní nemožno vidieť snahu o zneužívanie tohto inštitútu, súd môže výživné priznať aj späťne. Dôvody hodné osobitného zreteľa bude treba posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu. Relevantným dôvodom môže byť zdravotný stav oprávnenej osoby, ktorý jej zabraňuje včas uplatniť nárok a pod. V danom prípade práve vyššie uvedená okolnosť, t. j. nepriaznivý zdravotný stav matky zistená bola, avšak späťne len v období jedného mesiaca od 1. mája do 31. mája 2018. Návrh bol pritom podaný dňa 17. októbra 2018 a z uvedeného dôvodu je podľa názoru odvolacieho súdu interpretácia ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine zo strany prvoinštančného súdu nesprávna. Matke totiž nič nebránilo návrh podať v mesiaci bezprostrednom po tom, ako sa jej zdravotný stav zlepšil, a to v júni roku 2018. V takomto prípade by späťne priznanie výživného za mesiac máj prichádzalo v úvahu. Keďže však matka návrh podala až s oneskorením štyroch mesiacov, počas ktorých jej nič nebránilo k podaniu návrhu, resp. takéto okolnosti zistené v konaní neboli, odvolací súd určil počiatok stanovenia vyživovacej povinnosti súdnym rozhodnutím odo dňa 17. októbra 2018.

11. Berúc v úvahu všetky uvedené okolnosti, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch o bežnom výživnom/výživnom na tvorbu úspor, ako aj zameškanom výživnom zmenil tak, že určil otcovi povinnosť platiť na výživu maloletého F. sumu 350,- Eur mesačne (200,- Eur + 150,- Eur), a to s účinnosťou odo dňa podania návrhu (17. októbra 2018), resp. od 01.01.2020. Odvolací súd sa pritom neodchýlil od skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie a pri rozhodovaní z neho vychádzal. Rozsudok okresného súdu zmenil len pre nesprávne právne posúdenie, keď skutkové zistenia vyplývajúce z vykonaného dokazovania nepovažoval za postačujúce pre záver o určení vyživovacej povinnosti otcovi až v sume 500,- Eur mesačne.

12. Vzhľadom na zmenu rozhodnutia odvolací súd nanovo vyčíslil aj nedoplatok na zameškanom výživnom, či už bežnom, resp. jeho sporiacej časti, a to za obdobie od 17.10.2018 do 29.09.2020, resp. od 01.01.2020 do 29.09.2020 spolu v sume 3.000,- Eur. Nedoplatok na zameškanom bežnom výživnom v roku 2018 predstavuje sumu 200,00 Eur, keďže od októbra 2018 do decembra roku 2018 mal otec zaplatiť spolu sumu 500,00 Eur (časť mesiaca október 2018 - 100,- Eur, november a december 2018 po 200,- Eur mesačne), zaplatil však len 300,00 Eur, v mesiacoch október, november a december 2018 po 100,00 Eur mesačne. V roku 2019 mal otec zaplatiť na bežnom výživnom spolu sumu vo výške 2.400,00 Eur (12 x 200,- Eur mesačne). Z prehľadu platieb nachádzajúcich sa v spise vyplýva, že spolu zaplatil sumu 1.850,00 Eur (100,00 Eur v mesiacoch január, február, marec, júl a november roku 2019, sumu 150,00 Eur v mesiacoch august, september, október a december 2019 a 3 x zaplatil sumu 250,00 Eur v mesiacoch apríl, máj a jún roku 2019). V roku 2020 otec podľa prehľadu platieb zaplatil od januára do apríla roku 2020 400,00 Eur, t. j. 100,00 Eur každý mesiac; podľa vyjadrenia matky zo dňa 03.07.2020 platí mesačne sumu 100,- Eur. Za rok 2020 do vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu mal teda zaplatiť sumu 900,- Eur. Z uvedeného vyplýva, že za posudzované obdobie, t. j. od podania návrhu do vyhlásenia rozhodnutia odvolacieho súdu otec spolu zaplatil sumu 300,00 Eur + 1.850,00 Eur + 900,00 Eur = 3.050,00 Eur. Zaplatiť ale mal sumu 4.700,00 Eur (500,00 Eur v roku 2018, 2.400,00 Eur v roku 2019 a 1.800,00 Eur v roku 2020). Nedoplatok na bežnom výživnom preto predstavuje sumu 1.650,- Eur (4.700,- Eur - 3.050,- Eur). Pokiaľ ide o nedoplatok na sporiacej časti výživného, na túto

časť otec doposiaľ nezaplatil nič, pričom od januára roku 2020 do vyhlásenia rozhodnutia odvolacieho súdu mal spolu zaplatiť sumu 1.350,00 Eur. V závislosti od výšky nedoplatku na bežnom výživnom a výživnom na tvorbu úspor odvolací súd určil lehotu na zaplatenie 60, resp. 30 dní od doručenia rozsudku k rukám matky.

13. Pokiaľ odvolateľ vo svojom opravnom prostriedku namietal taktiež arbitrárnosť rozsudku okresného súdu, resp. jeho nepreskúmateľnosť, pretože podľa jeho tvrdení sa súd nevysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, s predmetnou námietkou sa odvolací súd nestotožnil. Naopak, podľa jeho názoru napadnutý rozsudok zodpovedá všetkým náležitostiam kladeným na zákonné rozhodnutie podľa § 220 CSP. Súd prvej inštancie logicky a zrozumiteľne odôvodnil všetky výroky napadnutého rozsudku. Povinnosťou okresného súdu pritom nie je dať argument na každú námietku strany, ale vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam, ktoré sú pre rozhodnutie veci zásadné, k čomu aj v prejednávanej veci došlo. Tiež nie je povinnosťou súdu vykonať všetky účastníkmi navrhované dôkazy, keďže sám rozhodne, ktoré z vykonaných dôkazov vykoná. Tie, ktoré boli vykonané v prejednávanej veci, poskytujú dostatočný podklad pre rozhodnutie súdu. K odvolacej argumentácii otca o nesprávne zistenom skutočnom stave odvolací súd poukazuje na to, že právna úprava neurčuje, ako má súd dôkazy hodnotiť, uvádza len, že súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy (čl. 10 CMP) tak, aby bola súčasne dodržaná právna úprava, formálna logika a aby rozhodnutie, resp. jeho odôvodnenie vychádzalo a opieralo sa o zistený skutkový stav, čo v danom prípade tiež bolo splnené. Do obsahu práva účastníka občianskeho súdneho konania vyjadriť sa k všetkým vykonaným dôkazom v zmysle čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia súdom vykonaných dôkazov, prípadne dožadovať sa ním navrhovaného spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 98/1997). Za porušenie základného práva zaručeného v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že okresný súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa. Tým, že súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s predstavou otca o výške výživného, nemohlo dôjsť k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemožno interpretovať ako právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami. Pokiaľ otec namietal porušenie práva na spravodlivý proces, ktoré videl v tom, že súd vykonal dôkaz - oboznámením sa s výpisom z jeho účtu, ktorý bol podľa jeho názoru nezákonne získaný, resp. pokiaľ videl porušenie tohto práva aj v tom, že súd nerozhodol o zamietnutí časti návrhu matky na určenie výživného, k predmetnému odvolací súd uvádza, že vzhľadom k zmene rozhodnutia odvolací súd nanovo rozhodol o celom predmete konania, pričom časť návrhu matky o určenie výživného zamietol. Z uvedeného dôvodu je už preto námietka odvolateľa o tom, že súd nerozhodol o celom predmete konania, bezpredmetná. Ani oboznámenie sa s výpisom z účtu otca napriek jeho nesúhlasu odvolací súd nepovažoval za porušenie jeho práva na spravodlivý proces, pretože tento dôkaz bezpochyby slúži na objasnenie skutočného stavu veci, bol predložený matkou, tvrdiac, že bola spoludisponentom na účte otca. Súd prvej inštancie náležitým spôsobom v dôvodoch svojho rozhodnutia vysvetlil, prečo uvedený dôkaz vykonal a k akým záverom následne dospel. Napokon, pokiaľ otec namietal aj zaujatosť vo veci konajúcej sudkyne, odvolací súd uvádza, že z obsahu spisu nevyplýva, že by zákonná sudkyňa bola vo veci vylúčená nadriadeným súdom, resp. že by vznikli pochybnosti o jej nezaujatosti. Sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti (§ 49 ods. 1 CSP). Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti (§ 49 ods. 3 CSP). Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ postup v konaní nebol podľa očakávaní a predstáv otca, uvedená skutočnosť ešte sama osebe nezakladá dôvod na vylúčenie sudcu, resp. existenciu takých skutočností, z ktorých možno zaujatosť vyvodiť. Aj túto odvolaciu argumentáciu preto odvolací súd považoval za neopodstatnenú.

14. Odvolací súd, ktorý nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, preskúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku a z hora uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil.

15. Výrok o trovách konania sa zakladá na aplikácii ustanovenia § 52 CMP. V mimosporových konaniach upravených CMP platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. Zákon však pripúšťa výnimky, pričom jednu z nich predstavuje aj ust. § 55 CMP, ktorý oprávňuje súd priznať náhradu trov konania aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Zároveň pre aplikáciu

§ 55 CMP nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní. V súdenom prípade odvolací súd nezistil dôvod na priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov, a preto žiadnemu z nich nepriznal nárok na náhradu trov konania.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)